

Exempel på provuppgift, elevlösning och bedömning – Väl godkänt

Uppgiften är hämtad från ämnesprovet 2007.

Denna instruktion var elevens utgångspunkt:

Uppgift 4. Lysande idéer!

I texthäftet kan du läsa om Ayesha som vill förändra världen, men man kan också förändra i det lilla. Det som behövs är idéer och att man brinner för det man tror på. Det kan handla om att starta en kampanj mot mobbning, grunda en förening för en udda idrott eller organisera den lokala rockfestivalen.

Tidningen *Idésprutan* efterlyser artiklar där ungdomar och vuxna presenterar nya, spännande projekt. Skriv din *artikel* till tidningen om ett sådant projekt som du har varit med om eller som du skulle vilja dra igång. Tänk på att förklara varför just ditt projekt är viktigt.

Så här såg elevens text ut:

Lysande idéer!

Mer pengar (och intresse) till ridsporten!

”Jaså du rider, vilken tönt du e”!

”Hästar är bäst på mackan”! Hur många gånger har man inte fått höra såna helt onödiga kommentarer? Förr var ridning en ”snobbsport”, nu är det en ”töntsport”. Varför? Det är egentligen inte speciellt svårt att svara på. Förr var det nästan bara de rika som red, just därför att det bara var de som hade råd. Det är nog ett ganska välkänt faktum att det är dyrare att underhålla ett stall med 10–20 hästar än en gräsmatta och en boll.

Idag ses ridning mest som en tjejsport, något som tjejerna håller på med när de är små, men slutar med när de kommer upp i tonåren och börjar träffa killar. Visst, för en del är det säkert så, men långt ifrån alla! Dessutom tror många att det bara är att sätta sig på hästen, sparka på den lite och sen klappa lite på mulen när man är klar! Som tur är så handlar ridning om så mycket mer än bara det (Tro det eller ej, men jag har faktiskt en poäng med det här)! Jag vill helt enkelt få ett ökat intresse och en ökad förståelse för ridsporten. Ökat intresse betyder nämligen mer pengar, och gudarna ska veta att det behövs! Hur många ridskolor balanserar på randen av konkurs? Alldeles för många. Vad skulle hända om de ridskolorna tvingades slå igen? Vad skulle hända med alla eleverna, båda vuxna och barn? Alla har kanske inte möjlighet att ta sig till andra ridskolor, och ännu färre har råd med en egen häst.

Vad ska man då göra åt detta? Alla skulle kanske inte kalla det ett problem, men då är det väl inget problem att det regnar in i ishallen heller? ”Hjälp, vilken katastrof” säger politikerna, och vips så står där en splitter ny ishall för X antal miljoner. Men när då ridskolan ber om pengar för att bygga ett nytt ridhus när det gamla nästan rasat ihop, då får de avslag. Så, vad gör man?

En idé skulle kunna vara att kommunen erbjöd ridning på schemat för tex tredjeklassare. Det behöver inte vara så ofta, en gång i månaden kanske? Förhoppningsvis så hade fler tycket det var kul med ridning (speciellt killar), fler hade börjat på ridskola och vips så har man fått en ny sorts fritidsgård! Nu menar jag absolut inte att man skulle lägga ner de ”vanliga” men omväxling förnöjer! Dessutom klagar ju vuxna alltid på att barn och ungdomar rör för lite på sig – men den här idén löser ju det problemet! Mitt sunda förnuft säger mig att det måste vara nyttigare att vara i stallet och rida eller borsta hästar (eftersom det innebär både fysisk och mental träning) än att sitta hemma framför datorn eller tv:n. Om man ser saken ur den vinkeln så är all sport i och för sig viktig, men ändå. När man håller på med hästar vistas man mycket

utomhus, man lär sig att hantera djur och visa respekt mot både djuren och andra människor. Är inte det kunskaper som alla borde sträva efter? Om fler gjorde det, så kanske den här planeten till och med skulle bli en bättre plats att leva på. Vad tror du?

Så här har bedömarna resonerat:

Denna text har fått betyget *Väl godkänt* på gränsen mot ett högre betyg.

Här möter vi en ung människa med ett starkt engagemang för ridsporten. Med slående citat visar hon vilken typ av negativt bemötande personer som rider kan råka ut för. Hon jämför också ridning med ishockey och menar att det satsas betydligt mer på ishallar än på ridhus. Hennes förslag är att erbjuda ridning på schemat. Större delen av texten handlar om bakgrunden till förslaget men argumentationen hade blivit tydligare om själva idén i stället hade utvecklats mer.

I bedömargruppen diskuterades om detta verkligen är en artikel. Det är onekligen en argumenterande text och eleven vill uppenbarligen väcka debatt om resursfördelningen mellan olika sporter och få upp ett ökat intresse för ridsporten. Gruppen enades om att man i nian inte kan kräva en fullständig genreanpassning ens för högsta betyg och att texten kan passera som ett debattinlägg för det som hon propagerar för med den egna och tydliga rubriken ”Mer pengar och (intresse) till ridsporten!” Dock finns det små oklarheter i resonemangen. Eleven säger exempelvis att ridning gått från ”snobbsport” till ”töntsport” och att det inte är svårt att svara på varför det blivit så. Ändå ger hon inget riktigt svar på den frågan.

Eleven behåller genom hela texten fokus på ridsporten. Visserligen har tyngdpunkten kommit att hamna på bakgrunden mer än idén, men sammanhanget mellan textens olika delar är tydlig. Hon inleder med citat och avslutar med frågor riktade till läsaren, vilket är en välvald uppläggning för ämnet.

Språkbehandlingen är lysande. Eleven laborerar med citat, retoriska frågor, frågor och svar, inskjutna parenteser, varierad meningsbyggnad och hon har ett rikt ordförråd. Hon formulerar sig mycket skickligt och har ytterst få formella fel. Detta ger ett driv och en spänst i texten som gör att man som läsare kan överse med en del logiska brister och vagheter.

Sammanfattningsvis kan man säga att den goda dispositionen, det tydliga budskapet, den utmärkta språkbehandlingen och framför allt det brinnande engagemanget gör att texten lyfter. Som artikel med den givna ämnesrubriken ”Lysande idéer!” är det ingen fullträff, men eleven visar i inledningen till sista stycket att hon faktiskt har en idé att förmedla.